2. Ulusal
Yaban Hayvanları Kongresi

26-28 Mayıs 2022
VAN

"Tabiat hep birlikte daha güzel"

2.Ulusal
Yaban Hayvanları
Kongresi

Sözlü Sunum

Kedi ve Köpeklerin Türkiye'de Yaban Hayatına Etkisi

Gökçe Coşkun[1], Önder Cırık[2], Esra Per[3]

[1]Antalya Birdwatching Society, Antalya, Turkey

[2] Güvenevler Mah. 1928 Sok. Ekinci Global İş Merkezi No:5/25 Yenişehir/Mersin 33140, Turkey

[3]Gazi University, Faculty of Science, Department of Biology, Ankara, Turkey

Sorumlu yazar: esraper@gazi.edu.tr

Özet:

Kedi ve köpekler evcil hayvanlardır. Günümüzde Türkiye'de kentsel, kırsal ve korunan alanlarda sahipsiz kedi ve köpekler bulunmaktadır. Serbest dolaşan bu kedi ve köpeklerin popülasyonları kontrolsüzce artmaktadır. Dolayısıyla evcil hayvanlar ile yaban hayvanları arasında bir çatışma meydana gelmektedir. Şimdiye kadar bu konuda Türkiye'de bir araştırma yapılmamıştır. Bu araştırmada evcil hayvanların yaban hayvanları ile olan karşılaşmaları ve bu durumun olumsuz etkilerinin araştırılması amaçlanmıştır. Türkiye'de 2020-2022 yılları arasında evcil hayvan ve yaban hayvanları karşılaşması ve bu durumun etkileri üzerine gözlem verileri sosyal medya platformu *Twitter* (Evcil X Yaban (@evcilxy)) üzerinden internet tabanlı bir Vatandaş Bilimi çalışması yürütülerek toplanmış ve bu veriler analiz edilmiştir. İki yıl boyunca *Twitter* üzerinden bildirilen vakalarda evcil hayvanların yaban hayvanlarına fiziksel olarak zarar verdiği görülmüştür. Tespit edilen vakaların %59'una kediler % 41'ine köpekler neden olmuştur. Bu gözlemlerin %66'sı kesin, %34'i ise muhtemel kayıttır. Vakaların %55'ine sahipsiz, %17'si sahipli hayvanlar neden olurken vakaların %28'inde hayvanların sahipli olup olmadığı bilinmemektedir. Bu karşılaşmalarda evcil hayvanların etkilediği yabani hayvanların %54'ü ölmüş, %30'u kurtarılmış, %16'sının ise durumu bilinmiyor. Etkilenen organizmaların %41,6'sı memeli, %40,6'sı kuş, %15,9'u sürüngen, %1,4'ü böcek, %0,2'si iki yaşamlı ve %0,2'si tek çenekli bitkidir. Sahipli, sahipsiz ve serbest dolaşan evcil hayvanların olumsuz olarak en fazla etkilediği türler; evcil koyun, kaya güvercini, karaca, evcil keçi, kumru, tavuk, sincap, bukalemun, ebabil, kızılgerdan, sığırcık, yaban tavşanı, kirpi, tosbağa, bıldırcın ve sutavuğudur. Araştırma bulgularına göre sahipli sahipsiz ve serbest dolaşan kedi ve köpekler, yaban hayatına ciddi zararlar vermektedir. Sadece sahipsiz evcil hayvanlar değil, sahipli olanlar da kentsel ve doğal ekosistemlerdeki yabani türleri avlayarak popülasyon kaybına yol açabilmektedir. Sahipsiz kediler park, bahçe gibi kentsel yeşil alanlarda özellikle kuşları, köpekler ise şehir çevresindeki ormanlık veya koruluk daha çok yabani memeli hayvanlara zarar vermektedirler. Sokaklara terk edilmiş evcil hayvanlara yeterli düzeyde tedavi ve aşılama yapılmadığı için bu canlılar birçok bulaşıcı hastalık taşıyabilmektedir. Bazı hastalıklar hayvanların acılar içinde ölümlerine sebep olurken, insanlar için de hayvandan bulaşan veba, tifüs, kuduz, uyuz gibi birçok zoonoz hastalık riski söz konusudur. Sahipsiz evcil hayvan popülasyonundaki aşırı artışı azaltmak için kısırlaştırma ve aşılama planlamaları yapılmalıdır.

Barınakların şartları iyileştirilmeli, kapasiteleri artırılmalı ve insanlar hayvan satın almak yerine sahiplenmeye teşvik edilmelidir.

Anahtar kelimeler: Biyogüvenlik, Vatandaş Bilimi, Populasyon, Sosyal Medya, Twitter

Gözlemlerini paylaşarak araştırmamıza katkı sağlayan gönüllülere teşekkür ederiz.

2.Ulusal Yaban Hayvanları Kongresi

Oral Presentation

The Impact of Cats and Dogs on Wildlife in Turkey

Gökçe Coşkun[1], Önder Cırık[2], Esra Per[3]

[1]Antalya Birdwatching Society, Antalya, Turkey

[2] Güvenevler Mah. 1928 Sok. Ekinci Global İş Merkezi No:5/25 Yenişehir/Mersin 33140, Turkey

[3]Gazi University, Faculty of Science, Department of Biology, Ankara, Turkey

Corresponding Author: esraper@gazi.edu.tr

Abstract:

Cats and dogs are considered domestic animals. Today, stray cats and dogs exist in Turkey's urban, rural, and protected areas. The populations of these stray cats and dogs are exploding. As a result, conflict between domestic and wild animals arises. There has been no research on this subject in Turkey to yet. The purpose of this study was to look at domestic animal contacts with wild animals and the negative consequences of this circumstance. Between 2020 and 2022, observation data on the encounters of domestic and wild animals in Turkey were collected and evaluated via an internet-based Citizen Science research on the social media platform *Twitter* at Evcil X Yaban (@evcilxy) account. Domestic animals physically hurt wild animals in two years of occurrences reported on *Twitter*. Cats were responsible for 59% of detected cases, while dogs were responsible for 41%. 66% percent of these observations are certain, while 44% percent are likely data. While stray animals are responsible for 55% of instances and owned animals for 17%, it is unknown whether animals are responsible for 28% of cases. 54% of wild animals harmed by domestic animals perished, 30% were saved, and the status of 16% is unclear. Mammals make up 41.6% of the impacted organisms, birds make up 40.6%, reptiles make up 15.9%, insects make up 1.4%, amphibians make up 0.2%, and monocots make up 0.2%. Domestic sheep, rock pigeon, roe deer, domestic goat, Eurasian collared dove, chicken, Caucasian squirrel, chameleon, common swift, European robin, European starling, European hare, Southern white-breasted hedgehog, Mediterranean spur-thighed tortoise, common quail, and Eurasian moorhen are the species most adversely affected by owned, unsupervised, and free-roaming domestic animals. Stray and free-roaming cats and dogs, according to study, cause significant damage to wildlife. Domestic animals, both stray and owned, can prey on wild species in urban and natural habitats, resulting in population reduction. Stray cats endanger birds in urban green spaces such as parks and gardens, while dogs endanger largely wild creatures in nearby forests and woods. Because domestic animals abandoned on the streets are not properly treated and vaccinated, they might carry a variety of infectious diseases. While some diseases cause animals to die in misery, numerous zoonotic diseases such as plague, typhus, rabies, and scabies can be transmitted to humans from animals. Neutering and immunization programs should be implemented to curb the stray animal population's exponential growth. Shelter conditions should be addressed, capacity raised, and individuals urged to adopt rather than purchase animals.

Keywords: Biosecurity, Citizen Science, Population, Social Media, Twitter

[#]*We would like to thank the volunteers who contributed their observations to the study.*